

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız tarafından, Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını dilerim.

M. Rıza YALÇINKAYA

Bartın Milletvekili

TBMM Başkanlık Divanı Üyesi

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) ile Hattat Holding'e bağlı HEMA Endüstri A.Ş. arasında 15 Nisan 2005 tarihinde, Amasra-B sahası ile ilgili rödovans sözleşmesi imzalanmıştır. Bu sözleşmeye göre; sahanın Amasra-A olarak adlandırılan ve toplam rezervin yüzde 3'ü olan 12 milyon 592 bin 286 ton kömür varlığına sahip bölümdeki üretim faaliyetleri TTK'ya bağlı Amasra Müessese Müdürlüğü'ne bırakılmış, Amasra-B Sahası olarak adlandırılan ve toplam rezervin yüzde 97'sini teşkil eden 396 milyon 588 tonluk üretim sahasının işletilmesi, uhdesi TTK'da kalmak üzere rödovans yoluyla HEMA Endüstri A.Ş.'ye devredilmiştir. Sözleşmeye göre; Amasra-B Sahası'nda, 20 yılda 56 milyon ton kömür üretilmesi ve bunun karşılığı olarak TTK'ya 400 milyon TL rödovans bedeli ödenmesi gerekmektedir. HEMA Endüstri A.Ş. yapılan bu rödovans sözleşmesine göre sahada uygulayacağı işletme projesini 45 gün içerisinde TTK'nın onayına sunması ve proje onaylanmasından sonra gelecek 2 yıllık hazırlık çalışmalarının tamamlanmasından sonra 3'üncü yıl itibarıyla (yani 2008 yılbaşı itibarıyla) 500 bin ton kömür üretimini gerçekleştirmesi ve bunun peşi sıra 2009, 2010 ve 2011 yıllarında 2,5 milyon ton, 2012, 2013 yıllarında 3 milyon ton, 2014'ten itibaren de 3,5 milyon ton kömür üretiminin gerçekleşmesi sözleşme ile hüküm altına alınmıştır.

Ancak HEMA Endüstri A.Ş. rödovans sözleşmesinde taahhüt edilen iki yıllık hazırlık ve üçüncü yıl itibarıyla üretim taahhüdünü yerine getirmemiş ve üç kez ek süre talebinde bulunmuştur. **Amasra- B Sahası'nda kömür üretimi için 36 ay hazırlık süresi teklif eden bu firma, önce 17 ay 5 gün, ardından 17 ay 21 gün, daha sonra da 9 ay 16 ay olmak üzere toplam 44 ay 12 gün ek hazırlık süresi kullanmış olmasına rağmen, halen hazırlık işlerini tamamlayarak taahhüt ettiği üretimi gerçekleştirememiştir.**

Sayıştay müfettişlerinin hazırladığı 2012 yılı raporunda, bu durum **“Firma, ihaleye girmeden önce raporları, sondaj verilerini, v.b. Kurumun elinde bulunan tüm teknik verileri inceleyerek ve gerekli değerlendirmeleri yapmak suretiyle tekliflerini yapmış ve hazırlık süresini 36 ay içinde tamamlayacağını taahhüt etmiştir. Hal böyle iken, sözleşmenin ilgili maddesinde sayılan, hazırlık faaliyetlerini engelleyecek kanuni grev, salgın hastalık, afet, seferberlik hali, v.b. hiçbir olağanüstü halin bulunmamasına rağmen firmaya ek süre verilmesi ihale şartlarına, şartname ve sözleşmeye aykırılık teşkil etmektedir”** şeklinde değerlendirilmektedir. Raporda ayrıca, 2010 yılına ilişkin Sayıştay Raporunda, **“ihale tamamlandıktan sonra şartname ve sözleşmede değişiklik anlamına gelen, rekabet şartlarına aykırı nitelik taşıyan karar ve uygulamalardan kaçınılması ve firmadan gelmesi muhtemel yeni uzatma talebinin kabul edilmemesi ve dönemine ilişkin rödevans bedelinin tahsil edilmesi”** konusunda uyarılarda bulunulmasına rağmen, bu uyarılara uyulmadığı belirtilmiştir. Yine aynı raporda, **“Firma ile olan ilişkilerde, ihaleye katılan diğer firmalara karşı haksızlık, ihale şartlarına, şartname ve sözleşmelere aykırılık teşkil edecek, ihale tamamlandıktan sonra şartname ve sözleşmede değişiklik anlamına gelebilecek, rekabet şartlarına aykırı nitelik taşıyacak karar ve uygulamalardan sözleşmede belirtilen madencilik faaliyetini etkileyen zorunlu sebepler olmadıkça kaçınılması gerekmektedir”** denmiştir.

Firma, Bakanlığınız tarafından; ihaleye katılan diğer firmalara karşı haksızlık, ihale şartlarına, şartname ve sözleşmelere aykırılık teşkil edecek, ihale tamamlandıktan sonra şartname ve sözleşmede değişiklik anlamına gelecek, rekabet şartlarına aykırı nitelik taşıyacak karar ve uygulamalarla korunup kollanmıştır. Bunun da en açık göstergesi 2012 yılı Sayıştay Raporu’nda, denetim yapan müfettişler tarafından belirtilmektedir.

Bu bağlamda;

1. TTK ile Hattat Holding’e bağlı HEMA Endüstri A.Ş. arasında 15 Nisan 2005 tarihinde yapılan sözleşme hükümleri nelerdir?
2. Sözleşmenin imzalanmasının ardından geçen süre içerisinde firmanın üretime geçmemesinin ve ek süre istemesinin gerekçeleri nelerdir?
3. Sayıştay raporlarında yer alan uyarılara rağmen söz konusu firmaya süre uzatımı verilmesinin gerekçeleri nelerdir?
4. Adı geçen firmanın TTK’dan aldığı başka iş var mıdır? Bunlar neresi ve hangi koşullarda verilmiştir?
5. Sayıştay müfettişlerinin hazırladığı 2012 yılı Sayıştay Raporu’nda açıklanan, “sözleşmeye aykırılık teşkil eden” uygulamalara müsaade edilmesinin nedenleri nelerdir? Bu görevi kötüye kullanmak değil midir?

6. Kamunun zarar ettiği bu iř ve işlemler ile sorumlular hakkında ne gibi çalışmalar yapılmaktadır? Sorumlular hakkında herhangi bir işlem yapmayı planlıyor musunuz?
7. 2012 Sayıştay Raporunda, "Firma ile olan ilişkilerde, ihaleye katılan diğer firmalara karşı haksızlık" tespiti yapılmıştır. Sizce de bu durum ihaleye katılan diğer firmalara haksızlık anlamına gelir mi? Bu haksızlığa neden izin verilmiştir?
8. Rödevans sözleşmesinde taahhüdünü yerine getirmeyen firma ile olan sözleşmenin iptalini düşünüyor musunuz?
9. TTK ve TKİ ile rödevans sözleşmesi imzalayan firmalardan kaçısı sözleşme iptal edilmiştir. Sözleşme iptallerinin nedenleri nelerdir?